

Handläggare:
Elvy Lindkvist/Marita Åkersten
Telefon: 08 508 36 212/08 508 36 215

Till
Äldrenämnden
den 17 mars 2009

Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen, kvartal 4 2008

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 4 2008.
2. Äldrenämnden överlämnar stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut till kommunfullmäktige.

Gunnel Rohlin
direktör

Raili Karlsson
avdelningschef

Sammanfattning

Enligt socialtjänstlagen (SoL) 16 kap. 6 f-h § är kommunerna skyldiga att anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Kommuner som inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som någon är berättigad till enligt beslut av kommunen, kan av länsrätten åläggas att betala en särskild avgift.

För kvartal 4 2008 har stadsdelsnämnderna rapporterat totalt 82 beslut som inte hade verkställts inom tre månader. Under perioden har 22 av dessa beslut verkställts och 9 ärenden har avslutats varför det vid periodens slut den 31 december 2008 fanns 51 ej verkställda beslut att rapportera. Samtliga beslut avser beslut om särskilt boende och i samtliga fall har den enskilde valt att vänta på ett önskat boende, alternativt tackat nej till erbjudet boende. Ett av besluten har dock felaktigt rapporterats som resursbrist till Läns-

styrelsen. Av individrapporten framgår att den enskilde har ett särskilt önskemål om boende.

Vid äldrenämndens sammanträde den 16 september 2008 fick äldreförvaltningen i uppdrag att i samband med rapportering av ej verkställda beslut fortlöpande redovisa antalet överklaganden som gjorts till Länsrätten samt hur många brukare som fått bifall på sina överklaganden. För 2008 (helår) har stadsdelsförvaltningarna rapporterat totalt 304 domar avseende äldreomsorgsinsatser varav 78 domar var mot nämndens beslut. 211 av domarna gällde särskilt boende och av dessa var 64 mot nämndens beslut.

Fr.o.m. 1:a kvartalet 2009 kommer redovisning av överklaganden till domstol att ske fortlöpande kvartalsvis i samband med rapporteringen av ej verkställda beslut.

Bakgrund

Kommunernas rapporteringsskyldighet

Från och med 1 juli 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen (SoL) 16 kap. 6 f-h § skyldiga att anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Besluten ska rapporteras med personuppgifter till länsstyrelsen och kommunens revisorer. Rapporteringsskyldigheten gäller även alla avbrott i verkställigheten om beslutet inte har verkställts på nytt inom tre månader från dagen för avbrottet.

Till kommunfullmäktige ska socialnämnden (eller motsvarande) lämna en statistikrapport över hur många gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. I rapporten ska anges vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut. Uppgifterna i rapporten ska vara avidentifierade. Rapportering ska göras en gång per kvartal.

Sanktionsavgift

Ändringen i socialtjänstlagen innebär att en kommun som inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som någon är berättigad till enligt beslut av kommunen, åläggas att betala en särskild avgift. Detsamma gäller om kommunen inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller biståndet efter det att verkställigheten avbrutits. Sanktionsavgiften tillfaller staten. Det lägsta beloppet för en sanktionsavgift är 10 tkr och det högsta 1 mnkr. Sanktionsavgift fastställs av länsrätten efter ansökan från länsstyrelsen. När länsrätten fastställer sanktionsavgiften ska det särskilt beaktas hur lång tid dröjsmålet har pågått och hur allvarligt det i övrigt anses vara.

Ärendet

I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som stadsdelsnämnderna rapporterat till Länsstyrelsen, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 4 2008, se bilaga 1. För kvartal 4 2008 har stadsdelsnämnderna rapporterat totalt 82 beslut som inte hade verkställts inom tre månader. Under perioden har 22 av dessa beslut verkställts och 9

ärenden har avslutats varför det vid periodens slut den 31 december 2008 fanns 51 ej verkställda beslut att rapportera. Samtliga beslut avsåg särskilt boende.

I tabellen nedan redovisas antalet beslut som inte var verkställda den 31 december 2008 per stadsdelsnämnd, samt om besluten inte verkställts på grund av resursbrist. Dessutom redovisas antalet ej verkställda beslut per stadsdelsnämnd vid tidigare rapporteringstillfällena kvartal 2 2008 och kvartal 3 2008.

Tabell 1. Antal beslut som inte var verkställda vid redovisningsperiodens slut per stadsdelsnämnd

SDN	30/6 2008	30/9 2008	31/12 2008	Enskilde tackat nej/ väntar på önskat bo- ende 31/12 2008	Resursbrist 31/12 2008
Bromma	14	16	11	11	0
Enskede-Årsta-Vantör	2	0	4	4	0
Farsta	3	3	6	5	1
Hägersten-Liljeholmen	6	11	7	7	0
Hässelby-Vällingby	0	0	0	0	0
Kungsholmen	6	7	4	4	0
Norrmalm	0	0	0	0	0
Rinkeby-Kista	0	1	2	2	0
Skarpnäck	0	1	0	0	0
Skärholmen	0	0	0	0	0
Spånga-Tensta	2	3	1	1	0
Södermalm	7	5	4	4	1
Älvsjö	1	1	4	4	0
Östermalm	1	0	8	8	0
TOTALT	41	48	51	50	1 *

*Felaktigt rapporterat som resursbrist till Länsstyrelsen. Av individrapporten framgår att den enskilde har ett särskilt önskemål om boende.

Under hösten 2008 har Länsstyrelsen infört en webbaserad tjänst för rapportering av ej verkställda beslut. Efter rapportering till Länsstyrelsen skriver stadsdelsförvaltningarna ut avidentifierade kopior som skickas till äldreförvaltningen. Tyvärr går det inte att utläsa av kopiorna om det rapporterade beslutet avser man eller kvinna vilket ska framgå i den statistiska rapporten som ska redovisas till kommunfullmäktige. Detta har påpekats för Länsstyrelsen som ska försöka åtgärda problemet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av äldreförvaltningen. Rapportering av ej verkställda beslut har gjorts av samtliga stadsdelsnämnder. Äldrenämndens handikappråd (HKR) och Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) har tagit del av ärendet den 10 mars 2009.

Äldreförvaltningens synpunkter

Antalet beslut som inte verkställts inom tre månader har även vid detta rapporteringstillfälle ökat något jämfört med föregående kvartal. Alla beslut avser beslut om särskilt boende och i samtliga fall har den enskilde valt att vänta på ett önskat boende, alternativt tackat nej till erbjudet boende. Ett av besluten har dock felaktigt rapporterats som resursbrist till Länsstyrelsen. I individrapporten framgår att den enskilde har ett särskilt önskemål om boende.

Det faktum att den enskilde väljer att vänta på ett önskat boende medför att många beslut inte kan verkställas inom tre månader. Detta innebär att om den enskilde väljer att vänta på ett önskat boende riskerar ansvarig kommun vitesföreläggande enligt socialtjänstlagen.

Riktlinjer för köhanteringssystem

Enligt Stockholms stads riktlinjer för köhanteringssystem inom äldreomsorgens vård och omsorgsboenden (KF 2008-05-12) ska den enskilde alltid erbjudas ett alternativt likvärdigt boende om det inte finns en ledig lägenhet att tillgå på något av de boenden den enskilde valt. Den enskilde ska också informeras om aktuell kötid till önskat boende. Om den enskilde valt att vänta på önskat boende men inte kunnat erbjudas en lägenhet inom två månader ska han/hon återigen erbjudas ett annat boende. I riktlinjerna betonas vikten av att all information och alla åtgärder som vidtas i ärendet ska dokumenteras. Under förutsättning att handläggning sker enligt de fastställda riktlinjerna ska inte valfrihetssystemet inom vård och omsorgsboenden medföra att stadsdelsnämnderna riskerar vitesföreläggande på grund av att beslut inte verkställts inom skälig tid.

Lagen om valfrihetssystem (LOV)

Samtidigt med att lagen om valfrihetssystem (LOV) införts 1 januari 2009 har även vissa ändringar gjorts i socialtjänstlagen 16 kap. 3 § som innebär att kommunen får avvakta med att verkställa biståndsbeslut om den enskilde själv begär detta. Avsikten är att möjliggöra för den enskilde att välja en specifik utförare, t.ex. ett visst boende, utan att kommunen ska riskera en särskild avgift. Bestämmelsen gäller endast verkställighet inom valfrihetssystemet. Fastän en särskild avgift inte ska åläggas har av rättssäkerhet inga ändringar gjorts i bestämmelserna som rör rapporteringsskyldighet till länsstyrelsen och de kommunala revisorerna.

Domar

Vid äldrenämndens sammanträde den 16 september 2008 fick äldreförvaltningen i uppdrag att i samband med rapportering av ej verkställda beslut fortlöpande redovisa antalet överklaganden som gjorts till Länsrätten samt hur många brukare som fått bifall på sina överklaganden. För 2008 (helår) har stadsdelsförvaltningarna rapporterat totalt 304 domar avseende äldreomsorgsinsatser varav 78 domar var mot nämndens beslut. 211 av domarna gällde särskilt boende och av dessa var 64 mot nämndens beslut.

Fr.o.m. 1:a kvartalet 2009 kommer redovisning av överklaganden till domstol att ske fortlöpande kvartalsvis i samband med rapporteringen av ej verkställda beslut.

Bilagor

1. Statistikrapport av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL), kvartal 4 2008.
2. Redovisning av domar 2008 (helår).